

over hele Kommunen, i hvis Interesse Udpantningen er foretagen, end at den skal paahvile den Enkelte, som er bleven Gjenstand for Udpantningen. I aen for de Paagjældende, som varetage Kommunens Interesser, er ikke saa stor, thi Udvalgets Forslag gaar kun ud paa at paalægge Kommunen, den juridiske Person, den offentlige Kasse som saadan, et ubetinget Ansvar, men deraf følger ikke, at de Personer, som have rekvireret Udpantningen, af deres egen Lønne skulle erstatte Kommunen, hvad den saaledes har udgivet. Dette afgjøres efter andre Netsregler, efter et Skjøn over, hvorvidt de have tilfidesat almindelig Forsigtighed og de almindelige Forbringere, som maa gjøres til ordentlige Forretningsmænd. I mange Tilfælde vil en saadan Erstatning kunne paalægges Kommunen eller offentlige Kasser, uden at der bliver Spørgsmaal om personligt Ansvar for den, der paa Kommunens Begne har ønsket Udpantningen iværksat, og heri ligger, eftersom Menneffene nu engang ere, et væsentligt Værn imod, at de paagjældende Værgere for Kommunens Interesser i alt for høj Grad skulde blive angstelige ved at rekvirere. — Med Hensyn til Udvalgets Forslag om, at Forordningen af 6te August 1824 § 4, der bestemmer Grændsen for Sagførernes vederlag, ikke skulde være anvendelig i saadanne Sager, tilstaar jeg, det har gjort mig ondt at høre den ærede Minister udtale, at Sagførernes Interesse var synlig varetagen ved dette Forslag. Jeg tror, det vil erkjendes, at denne Bemærkning ikke passer, thi den Bestemmelse, som findes i Frd. af 6te August 1824 § 4, forhindrer ikke nu nogen Sagfører fra at betinge sig, hvad han vil for Udførelsen af saadanne Sager; det staar aldeles frit for den Private, hvem Udpantningen overgaar, og Sagføreren, til hvem han henvender sig, at komme overens om, hvilket Salarium Sagføreren skal have, og den Grændse, som Frd. af 1824 sætter, er ikke anvendelig i dette Tilfælde. Frd. af 1824, § 4 siger, at naar en Person har benyttet sig af en Sagførers Bistand og har betalt Sagføreren, hvad han kan komme overens med denne om, skal han dog ikke i nogetombelst Tilfælde kunne fordrø den Udgift, som saaledes er paaført ham, erstattet af hans Modpart; han skal kun være berettiget til at fordrø en ringe Del deraf erstattet hos Modparten, nemlig i Sager under 20 Rd. 2 Rd., og hvis der er Bidner 4 Rd., og i Sager over 20 Rd. lidt større Beløb, men som dog i intet Tilfælde maa overstige 8 Rd. Lovgivningens nuværende Stilling er altsaa den, at medens det er Sagføreren tilladt at betinge sig, hvad han vil — hvilket han ogsaa gjør — ved den Overenskomst, han træffer med Parten, gaar det ud over denne, som selv om han vinder Sagen, bliver stabelt for en Del af Beløbet. Det er altsaa ikke Sagførernes Interesse, som af Udvalget er varetaget, men det er dens Interesse, som er Gjenstand for Udpant-

ning. Endelig skal jeg tilføje angaaende den høitærede Ministers Underændringsforslag, at jeg ganske vist noget har misforstaaet det, hvorfor jeg maa gjøre ham en Undskyldning. Jeg har opfattet hans Forslag saaledes, at den Betsielse, det vil tillægge Høiesteret til at bestemme, hvorvidt Proccesomkostningerne skulde høves, ogsaa maatte tilkomme de underordnede Retter; at enhver Domstol maatte være berettiget til efter de særegne Omstændigheder, Sagen maatte frembyde, og de Grundsaetninger, Høiesteret maatte opstille, at skjønne, hvorvidt Regelen om stadesløs Tilkjendelse af Omkostningerne maatte lompes saaledes, at denne efter Omstændighederne kunde høves. Jeg er gaaet ud fra, at det, naar man paalagde Høiesteret at anvende et Lovbud paa en vis Maade, fulgte af sig selv, at de underordnede Domstole havde den Forpligtelse at anvende Loven paa samme Maade som Høiesteret, og at, da Høiesteret prøvede de underordnede Instantsers Domme, maatte den samme Netsregel gjøres gjældende ved disse som ved Høiesteret. Jeg hører nu af den høitærede Minister, at jeg har taget fejl og at de underordnede Instantser ubetinget skulle idømme Omkostninger i Overensstemmelse med Lovens Tanke, men at det kun var, naar Sagen kom til Høiesteret, at denne skulde være berettiget til at anvende en anden Netsregel end de underordnede Retter, en Netsregel, der som hidtil skulde gaa ud paa at kunne modificere Regelen om stadesløs Erstatning. Naar Forslaget skal opfattes saaledes, er det vistnok ikke saa fjænt fra Udvalgets Tanke, som jeg efter min Opfattelse har anset det for at være; men jeg skal henstille, om man ikke derved kommer til en Anomalie i vor Lovgivning, som er fuld saa stor som den, der muligvis kunde findes i Udvalgets Forslag. Det er mig ikke bekjendt, at man ved vort Appel-institut nogenstunde har opstillet den Netsregel, at en Betragtningsmaade kunde gjøres gjældende ved de underordnede Domstole, og en anden deraf forskjellig kunde anvendes af den høieste Instants.

Maa det være mig tilladt at tilføje et Par Bemærkninger med Hensyn til, hvad den høitærede Minister udtalte om den Maade, hvorpaa jeg har forsvaret Udvalgets Forslag under Nr. 22. Det vilde gjøre mig ondt, hvis jeg i saa Henseende skulde have udtalt mig paa en anden Maade, end det efter min Stilling her i Salen skulde være passende. Jeg og hele Udvalget med mig erkjender, at det fremkomne Lovforslag i og for sig har stor Fortjeneste, at det vil virke heldbringende paa Krediten i det Hele, og at man maa paaskjønne og være Regjeringen taknemmelig for, at det er fremkommet. Jeg erkjender endvidere, at Ministeren har viist Udvalget al mulig Smødekommene i de Forhandlinger, som Udvalget har haft med ham, hvilket ogsaa har ført til det gladelige Resultat, at man saa godt som paa alle Punkter er bleven enig. Derfor jeg under disse